

SEKSUAALISTA KALTOINKOHTELUA KOHDANNEIDEN PÄIHITEIDEN AKTIIVIKÄYTTÄJIEN TUKEMINEN MATALAN KYNNYKSEN PALVELUISSA

Exit –pois prostituutiosta ry:n Usva-hankkeessa kehitetty toimintamalli kokoaa seksuaalisen kaltoinkohtelun tunnistamisen, puheeksioton ja asiakkaan tukemisen keskeisiä elementtejä matalan kynnyksen päihdepalveluissa tehtävän työn osana.

Usva-hanke toimi vuosina 2017-2019 ja sitä rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotoilla.

Toimintamallin käyttötarkoitus

Päihteiden aktiivikäyttäjillä on muuhun väestöön verrattuna kohonnut riski kohdata seksuaalista kaltoinkohtelua. Näitä kokemuksia ei aina tunnusteta ja moninkertainen häpeä ja syyllisyys vaikeuttavat avun hakemista. Toimintamallin tavoitteena on rohkaista työntekijöitä kysymään seksuaalisesta kaltoinkohtelusta ja tarjota välineitä aiheen käsittelyyn. Toimintamallin ohjeet ja esimerkit soveltuvat työskentelyyn erityisesti yli 18-vuotiaiden päihteiden aktiivikäyttäjien kanssa. Lasten ja nuorten kanssa toimivilla ammattilaisilla on velvollisuus tehdä ilmoitus poliisille ja lastensuojeluviranomaiselle, jos he saavat työssään tietoa, joka herättää huolen alaikäiseen kohdistuneesta seksuaalirikoksesta (Lastensuojelulaki 25 §)

Toimintamallin toteutus vaiheittain

ENNAKOI – TYÖNTEKIJÄN OMAT VALMIUDET

Seksuaalinen väkivalta on moninaista ja se ulottuu yksilön seksuaalista itsemääräämisoikeutta loukkaavasta sanallisesta häirinnästä ahdisteluun, lähentelyyn, painostamiseen ja väkivalloin pakottamiseen. Seksuaalirikokset on määritelty rikoslain 20. luvussa, mutta tuen tarjoamisen näkökulmasta keskeistä on henkilön oma kaltoinkohtelun kokemus. Seksuaalista kaltoinkohtelua kohdanneet ihmiset eivät aina tunnista tullessaan kaltoinkohdeksi. Päihteiden aktiivikäyttäjien keskuudessa kaltoinkohtelun kokemukset ovat verrattain yleisiä ja väkivalta on usein muuttunut normaaliksi, arkipäiväiseksi asiaksi.

Seksuaalisuutta loukkaava väkivalta ja kaltoinkohtelu voivat herättää työntekijässä monenlaisia tunteita. Kohdatessamme asiakkaan kohtaamme asiakkaan tunteiden lisäksi myös omat tunteemme, ajatuksemme ja mahdolliset ennakkoluulomme. Kun omat tunteet ja ajatukset tunnistaa, ne on helpompi siirtää sivuun asiakastapaamisella ja kohdata asiakas ainutlaatuisessa, yksilöllisessä tilanteessaan. Lisäksi omien tunteiden tunnistaminen, salliminen ja niistä keskusteleminen tukevat työntekijän hyvinvointia.

Työntekijän on hyvä pysähtyä aika ajoin tarkastelemaan omia kokemuksiaan, ajatuksiaan ja tuntemuksiaan seksuaalisuuteen ja seksuaaliseen kaltoinkohteluun liittyen. Omien tunteiden ja kokemusten tunnistaminen on tärkeää, jotta seksuaalisesta kaltoinkohtelusta voi keskustella asiakkaan kanssa työntekijän roolissa. Mikäli työntekijällä on omakohtaisia kaltoinkohtelun kokemuksia, niitä on hyvä työstää itse tai ammattilaisen kanssa etenkin, jos ne tekevät aiheen käsittelystä hankalaa tai nostavat tunteita pintaan.

Näiden esimerkkikysymysten avulla työntekijä voi tarkastella omia asenteitaan ja tuntemuksiaan seksuaalisen kaltoinkohtelun teemasta:

Mitä seksuaalisuus merkitsee itselleni?

Miltä seksuaalisuudesta puhuminen asiakkaan kanssa tuntuu?

Miten suhtaudun seksuaaliseen kaltoinkohteluun?

Millaisia tuntemuksia aihe minussa herättää?

Miltä seksuaalisesta kaltoinkohtelusta keskusteleminen asiakkaan kanssa tuntuu?

Millaisia sanoja ja ilmaisuja minun on luonteva käyttää seksuaalisesta kaltoinkohtelusta keskustellessani? Ovatko käyttämäni ilmaisut neutraaleita vai voiko kaltoinkohtelua kokenut tulkita ne esim. leimaavina tai syyllistävinä?

ENNALTAEHKÄISE – TYÖYHTEISÖN VALMIUDET

Yksilökohtaisen reflektoinnin lisäksi asiakastyössä esiin tulevien seksuaalisen kaltoinkohtelun teemojen käsitteleminen työyhteisössä on tärkeää. Työyhteisöissä voidaan viestiä monilla tavoilla, miten yksikössä suhtaudutaan seksuaaliseen kaltoinkohteluun, antaa aktiivisesti tietoa sen muodoista ja seurauksista sekä pyrkiä vahvistamaan asiakkaiden omia rajoja, itsemääräämisoikeutta ja oman seksuaalisuuden kunnioittamista.

Väkivallan ja kaltoinkohtelun normalisoituminen, sitä koskevat virheelliset tiedot ja tietämättömyys omista oikeuksista hankaloittavat kokemusten tunnistamista ja avun hakemista. Siksi sekä ennaltaehkäisyssä että tuen tarjoamisessa korostuu seksuaalista kaltoinkohtelua koskevan oikean tiedon anto.

Yksinkertaisimmillaan tiedon jakaminen ja rohkaisu avun hakemiseen on aihetta käsittelevät julisteet ja esitteet asiakastiloissa. Lisäksi asiakkaiden kanssa voidaan luoda keskustelua seksuaalisesta kaltoinkohtelusta ja sen moninaisuudesta.

Työntekijät ovat mukana rakentamassa ympäröivää todellisuutta. Sillä miten puhumme tai mihin puutumme, on väliä. Työyhteisössä olisi hyvä pohtia, millaiseen puheeseen tai käyttäytymiseen (toisiin asiakkaisiin tai työntekijöihin kohdistuvaan) yksikössä puututaan. Puutumme esimerkiksi sukupuolta ja/tai seksuaalisuutta loukkaaviin vitseihin, nimittelyyn tai tekoihin johdonmukaisesti? Kun yksikön työntekijät ovat yhdessä linjanneet toimintatapansa, keskustelua olisi hyvä jatkaa yhdessä asiakkaiden kanssa. Onko keskustelun pohjalta tarpeen luoda kaikille näkyvillä olevat yhteiset säännöt?

Asiakkaiden omanarvontunnon vahvistaminen auttaa omien rajojen tunnistamisessa ja asettamisessa. Oman seksuaalisuuden kunnioittamisen teemoja voidaan tietoisesti vahvistaa yksilöasiakastyössä ja nostaa esimerkiksi vertaisryhmissä käsiteltäviin teemoihin.

TUNNISTA – KUKA TAHANSA VOI KOHDATA SEKSUAALISTA KALTOINKOHTELUA

Seksuaalisen kaltoinkohtelun tunnistaminen edellyttää ammattilaisten ymmärryksen siitä, että kuka tahansa voi kohdata seksuaalista kaltoinkohtelua iästä, sukupuolesta tai taustasta riippumatta. Tutkimusten mukaan päihteidenkäytön taustalla voi olla aiempi seksuaalisen kaltoinkohtelun kokemus. Tiedämme myös, että päihteiden aktiivikäyttö voi altistaa seksuaaliselle kaltoinkohtelulle. Päihteiden aktiivikäyttöön liittyy usein vastikkeellinen seksi, joka altistaa myös muille väkivaltakokemuksille. Vastikkeellisella seksillä tarkoitetaan kaikkia tilanteita, joissa seksi toimii vaihtokaupan välineenä esimerkiksi yösijaan, ruokaan tai päihteisiin. Vastikkeellinen seksi on päihdemaailmassa hyvin yleinen ilmiö ja monille päihteiden aktiivikäyttäjille selviytymiskeino arjessa. Sitä ei kuitenkaan aina tunnisteta kaltoinkohteluksi.

Päihteiden aktiivikäyttäjillä on muuta väestöä korkeampi riski kohdata seksuaalista kaltoinkohtelua sukupuolesta riippumatta. Kaltoinkohtelun riskiä lisää entisestään mm. asunnottomuus sekä sukupuoli- tai

seksuaalivähemmistöön kuulumisen. Vaikka naiset kohtaavat kaltoinkohtelua miehiä enemmän, tiedämme, että miesten kohtaama seksuaalinen kaltoinkohtelu on heikosti tunnistettua ja erityisesti miesten on vaikea hakea apua. Jotta seksuaalisen kaltoinkohtelun kokemukset tunnistettaisiin, ammattilaisilla tulee olla rohkeutta kysyä niistä kaikilta asiakkailta.

KYSYMÄLLÄ ANNAT LUVAN PUHUA

Jotta seksuaalisen kaltoinkohtelun kokemukset tunnistettaisiin, ammattilaisilla tulee olla rohkeutta kysyä niistä kaikilta asiakkailta.

Avun hakemista voi vaikeuttaa kaltoinkohtelun tunnistamisen lisäksi siihen liittyvät häpeän ja syyllisyyden tunteet, itsensä suojelemisen tarve, leimautumisen pelko, tapahtuman vähättelemisen tai kieltäminen selviytymiskeinona ja pelko siitä, miten kerrottuun reagoidaan. Väkivaltaa kokenut voi pitää itseään syyllisenä tapahtumaan esimerkiksi oman käytöksen, päihtymyksen, vastikkeelliseen seksiin ryhtymisen tai muun syyn vuoksi. Vastuu on kuitenkin aina tekijällä. Samaan aikaan elämä päihteiden aktiivikäytön aikana voi olla kaaottista ja arjenhallintataidot puutteellisia, jolloin palvelujärjestelmässä asiointi ja ajanvarauksellisiin palveluihin hakeutuminen vaikeutuu

Suositus on, että kaikissa sosiaali- ja terveystaluuissa seksuaalisesta kaltoinkohtelusta kysytään systemaattisena käytäntönä. Työntekijän ei tarvitse olla seksuaalisen kaltoinkohtelun asiantuntija ottaakseen aiheen puheeksi. Rohkeus kysyä, taito kohdata ja kyky kuunnella riittävät. Valinta vastaamisesta on aina asiakkaalla, mutta kysymällä työntekijä antaa luvan seksuaalisuutta loukkaavasta väkivallasta puhumiseen ja osoittaa, että hän on valmis kuulemaan, mitä asiakkaalla on kerrottavanaan. Koska kaltoinkohtelusta kertominen vaatii usein luottamuksen rakentumista, asiakas saattaa olla valmis puhumaan kokemuksistaan vasta myöhemmin asiakassuhteen aikana. Tämän vuoksi työntekijän kannattaa aika ajoin palata kaltoinkohtelun teemaan eikä jättää kysymistä vai yhteen kertaan asiakassuhteen alussa.

Seksuaalisesta kaltoinkohtelusta kysymisen tulee aina tapahtua kahdenkeskisessä, rauhallisessa tilassa. Muiden ihmisten tai mahdollisen kaltoinkohtelijan läsnä ollessa kysyminen ei ole asiakkaalle turvallista.

Onko sinulle tehty seksiin liittyen jotain sellaista, mitä et olisi halunnut?

Onko sinulla ollut seksiä, jossa sinua on satutettu?

Oletko joutunut harrastamaan seksiä vastoin tahtoasi?

Oletko joutunut tekemään seksin aikana jotain, mitä et olisi halunnut?

Oletko kokenut seksiin liittyvissä tilanteissa epämiellyttävää oloa tai pelkoa?

Onko sinulla seksiin liittyen jotain, mistä haluaisit keskustella?

Minulla on herännyt sinun hyvinvoinnistasasi huoli, koska ... Haluatko puhua siitä?

KOHTAA ASIAKAS RAUHALLISESTI JA ARVOSTAVASTI

Työntekijän ensivaiheen reaktiolla on suuri merkitys. Työntekijän reaktio voi vaikuttaa muun muassa siihen, kertooko henkilö jatkossa kokemuksistaan, tai mitä hän itse ajattelee tapahtuneesta. Päihteiden aktiivikäyttäjät kertovat toisinaan negatiivisista kokemuksista, joita heillä on ollut eri viranomaisien ja auttamistahojen kanssa asioidessaan. Aiemmat kokemukset kohtaamattomuudesta näyttäytyvät esimerkiksi haasteina luottaa työntekijöihin. Vaikeista kokemuksista kertomista voidaan pitää luottamuksen osoituksena työntekijää kohtaan. On mahdollista, ettei asiakas ole aikaisemmin kertonut seksuaalisen

kaltoinkohtelun kokemuksistaan kenellekään ja siksi on tärkeää osoittaa kiinnostusta ja empatiaa asiakkaan kertomaan. Toisinaan seksuaalisesta kaltoinkohtelusta kerrotaan suoraan, mutta aiheeseen voi liittyä myös vihailuja ja vitsejä, joihin tulee uskaltaa tarttua.

Kun seksuaalinen kaltoinkohtelu tulee työntekijän tietoon kriisitilanteessa tai kun tilanne on muuten akuutti, tulee tilanne ensin rauhoittaa. Työntekijän rauhallinen käyttäytyminen ja selkeä puhe tuovat tilanteeseen turvaa ja viestivät, että työntekijä hallitsee tilanteen.

Seksuaaliseen kaltoinkohteluun ja päihteiden aktiivikäyttöön liittyy usein monikerroksista häpeää ja syyllisyyttä. Kokemuksista voi olla vaikea puhua. Siksi työntekijän tulee viestittää asiakkaalle, että hän uskoo asiakasta ja hänen kertomaa sen sijaan, että väheksyisi, kauhistelisi tai tuomitsisi asiakkaan kertomaa. Asiakas tulee kohdata arvostavasti ja kiittää häntä kokemustensa kertomisesta.

KUUNTELE

Kaikki asiakastyötä tekevät ammattilaiset voivat tarjota asiakkaalleen kuulluksi tulemisen kokemuksen, kunhan rohkenemme pysähtyä myötätuntoisesti ja läsnä ollen kohtaamistilanteeseen sen sijaan, että kiirehtisimme neuvomaan ja ohjaamaan asiakasta.

Kohtaamistilanteessa on tärkeää kuunnella asiakasta ja antaa hänelle tilaa sanoittaa tapahtumaa itse. Seksuaalisuutta loukkaavalle väkivallalle ei aina ole sanoja. Tarvittaessa asiakasta voi auttaa lyhyillä, selkeillä kysymyksillä, jotka tukevat häntä kertomaan tapahtuneesta omin sanoin. Työntekijän ei tule olettaa tai tulkita mitään, eikä painostaa asiakasta keskusteluun. Valinta vastaamiseen on aina asiakkaalla.

Asian käsittelyyn on hyvä varata tarpeeksi aikaa. Asiakkaalle on hyvä tarjota mahdollisuutta jatkaa keskustelua myöhemmin.

Kiitos, että kerroit minulle.

Mitä sinulle tapahtui?

Mitä tarkoitat, kun kerroit, että ..

Miten kokemukset ovat vaikuttaneet sinuun?

Miten voin auttaa sinua?

ANNA OIKEAA TIETOA

Väkivallan normalisoituminen päihdepiireissä, mutta myös seksuaalista kaltoinkohtelua kokeneen välttämiskäyttäytyminen voivat hankaloittaa väkivallan tunnistamista. Se, miten seksuaalinen kaltoinkohtelu ymmärretään, vaikuttaa myös siihen, haetaanko kokemukseen apua. Seksuaalisen kaltoinkohtelun tilanteiden tunnistaminen edellyttää aktiivista tiedon antamista sen muodoista. Työntekijä voi näissä tilanteissa ottaa väkivaltaan kantaa: väkivalta ei ole missään muodossa sallittua. Väkivalta on rikos, josta tekijä on vastuussa. Asiakkaalle tulee kertoa oikeuksistaan ja laista. Asiakasta on hyvä kannustaa rikosilmoituksen tekoon, mutta ei kuitenkaan painostaa siihen – täysi-ikäinen asiakas päättää rikosilmoituksen teosta itse.

Seksuaalisen kaltoinkohtelun vaikutukset ovat aina yksilöllisiä. Kaltoinkohtelu on kuitenkin aina traumakokemus ja työntekijällä tulee olla perustiedot traumakokemuksen vaikutuksesta ihmiseen. Seksuaalinen kaltoinkohtelu aiheuttaa usein traumaattisen kriisin oireita, jotka liittyvät traumamuiston uudelleenkokemiseen, tapahtuneen ja siihen liittyvien ajatusten ja tunteiden välttämiseen, sekä

voimakkaasta stressitilasta johtuviin kehon vireystilan oireisiin. Kun työntekijä tietää, miten ihminen reagoi traumaattiseen tapahtumaan, voi hän sanoittaa ja tehdä ymmärrettäväksi, mistä asiakkaan tuntemukset voivat johtua. Tällöin työntekijä viestittää, että on normaalia, että seksuaalisen kaltoinkohtelun seuraukset tuntuvat mielessä ja kehossa. Oireisiin voi saada apua ja kokemuksista voi toipua.

Asiakkaiden kanssa voi tehdä erilaisia läsnäoloa vahvistavia, vakauttavia harjoituksia, joihin voi tutustua esimerkiksi lisätiedot -kohdan materiaalin avulla.

On tosi tavallista, että kun kokee jotain, mikä satuttaa, se tuntuu koko kehossa.

On ihan normaalia, että vaikka tilanne on ohi, tuntemukset jatkuvat.

Jos on ollut tosi ikävä kokemus, siihen voi jäädä jumiin.

Sekä mielen että kehon oireisiin voi saada apua.

Seksuaalinen väkivalta on rikos ja se on aina tekijän vastuulla.

LUO TOIVOA JA TUE VOIMAVAROJA

Seksuaaliseen kaltoinkohtelun traumaattiset kokemukset ja hallitsematon riippuvuuskäyttäytyminen siihen kietoutuvine muine haasteineen voivat saada ihmisen näkemään tilanteensa toivottomana ja vailla ulospääsyä, jolloin käsitys omista kyvyistä ja pystyvyydestä on koetuksella. Asiakas voi tuntea esimerkiksi syyllisyyttä, häpeää ja itseinhoa. Vuorovaikutuksessa on tärkeää vahvistaa asiakkaan voimavaroja ja pystyvyyden tunnetta. Työntekijän tehtävä on pitää toivoa yllä ja viestiä, että vaikeistakin kokemuksista voi selvitä. Työntekijä voi vähentää asiakkaan syyllisyyttä ja häpeää suhtautumalla tilanteeseen kunnioittavasti ja empaattisesti, mutta myös kertomalla asiakkaalle tarvittaessa useitakin kertoja, että tapahtunut on tekijän, ei kokijan, vastuulla.

Seksuaalisen kaltoinkohtelun kokemuksista voi selvitä.

Sinä et ole tehnyt mitään väärää, tapahtunut ei ollut sinun syytäsi.

Sinulla on oikeus apuun ja tukeen.

Sinulla on oikeus tulla kohdelluksi hyvin.

Kaikesta huolimatta olet selvinnyt - mitkä asiat ovat auttaneet sinua jaksamaan?

OHJAA LISÄAVUN PIIRIIN

Seksuaalista kaltoinkohtelua kohdannut asiakas tulee ohjata lisäavun piiriin. Tilanteessa toimimista auttaa, jos työpaikalla on etukäteen selvitetty paikalliset palvelut ja yhteystiedot. Ohjaamisen tulee kuitenkin tapahtua asiakkaan kanssa yhteisymmärryksessä ja mahdolliset yhteydenotot vain asiakkaan luvalla salassapitosäännösten mukaisesti. Tarvittaessa työntekijä voi konsultoida nimettömästi seksuaaliväkivaltatyön toimijoita (mm. Seri-keskukset, Tukinainen, Nollalinja ja Rikosuhripäivystys).

Hallitsematon riippuvuuskäyttäytyminen hankaloittaa avun vastaanottamista ja työskentelyyn sitoutumista. Mikäli asiakas on halukas ottamaan palveluja vastaan, kiinnittymistä uuteen palveluun voi edistää tutun työntekijän saattaminen palveluun. Mitä lähemmäksi ja kynnyksettömämmäksi väkivaltatyön palvelut saadaan, sitä paremmat mahdollisuudet asiakasryhmän tavoittamiseksi ovat. Esimerkiksi väkivaltatyöntekijöiden jalkautumisesta asiakkaille tuttuihin toimintaympäristöihin on saatu hyviä kokemuksia.

Vaikka asiakkaalla ei olisi näkyviä vammoja, tulee hänet ohjata sairaanhoidon päivystykseen tai Seri-tukikeskukseen. Seri-tukikeskuksessa asiointi on asiakkaalle maksutonta, eikä se ole riippuvainen rikosilmoituksen tekemisestä. Sekä asiakkaat että ammattilaiset voivat soittaa esimerkiksi Raiskauskriisikeskus Tukinaisen, Nollalinjan ja Rikosuhripäivystys RIKUn puhelinpalveluihin tuen saamiseksi tai tilanteesta konsultoimiseksi. Työntekijän kannattaa tutustua jo etukäteen netistä tulostettavaan RAP-käsikirjaan (Raiskatun akuuttiapu).

KULJE RINNALLA

Kun päihteidenkäyttö on aktiivista, erilaisiin tukipalveluihin sitoutuminen tai ajanvarauksellisiin palveluihin hakeutuminen on usein haastavaa. Aktiivikäytön jatkuessa asiakas on vaarassa altistua väkivallalle toistuvasti joko kumppaninsa tai muiden henkilöiden taholta. Näissä tilanteissa on aina suositeltavaa laatia yhdessä asiakkaan kanssa turvasuunnitelma. (ks. esim. nettiturvakoti.fi)

Aktiivisesti päihteitä käyttävien henkilöiden saaman tuen kannalta on merkityksellistä, miten väkivaltatilanteet tulevat tunnistetuiksi ja kohdatuiksi kaikissa matalan kynnyksen palveluissa. Seksuaalisuutta loukkaavasta väkivallasta toipumisessa jokainen asiakkaan ja työntekijän kohtaaminen voi olla merkityksellinen.

Matalan kynnyksen palveluissa rinnalla kulkeva apu rakentuu asiakkaan ja työntekijän yhteistyösuhteelle, jossa asiakkaan voimavaroja ja pystyvyyden tunnetta vahvistetaan ja jossa pyritään luomaan edellytyksiä avun vastaanottamiselle. Vakauttavassa tuessa korostuu asiakaslähtöisyys, paikallisuus ja konkretia. Työntekijän tulee pyrkiä vahvistamaan asiakkaan toimijuutta ja osallisuutta.

Millä tavoin tilanne vaikuttaa arkeesi? Mitä tilanne sinulle merkitsee?

Millaista tukea ja apua toivot?

Mitä sinun mielestäsi kuuluu seksiin, entä seksuaalisuuteen tai parisuhteeseen? Mitä niihin ei kuulu? Mitä on seksuaalinen kaltoinkohtelu?

Missä henkilökohtaiset rajasi menevät? Miten voit ilmaista, jos tilanne muuttuu sinulle pelottavaksi tai epämukavaksi?

Millaiset keinot auttavat sinua huolehtimaan omasta turvallisuudestasi?

Tiedätkö, mistä saat tarvittaessa apua?

Vaikka asiakas ei olisi juuri tällä hetkellä halukas ottamaan tukea vastaan, luottamuksellinen suhde työntekijään mahdollistaa avun pyytämisen myöhemmin ajankohdan ollessa asiakkaalle sopiva.

Lisätietoja

Toimintamalli seksuaalista kaltoinkohtelua kohdanneiden päihteiden aktiivikäyttäjien tukemiseksi perustuu Usva-hankkeen (2017-2019) asiakastyöhön. Toimintamalli nojaa seksuaalisen kaltoinkohtelun puheeksioton ja asiakkaan tukemisen yleisiin lähtökohtiin (Kallio 2011; Kervinen & Hintikka 2015; Nipuli & Bildjuschkin 2016), joita toimintamallissa lähestytään matalan kynnyksen toiminnassa päihteiden aktiivikäyttäjien kanssa tehtävän työn näkökulmasta.

Usva-hanketta koordinoi Exit – pois prostituutiosta ry ja rahoitti sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotoilla. Hankkeen kohderyhmänä olivat täysi-ikäiset päihteiden aktiivikäyttäjät, ensisijaisesti nuoret aikuiset, jotka ovat kohdanneet seksuaalista kaltoinkohtelua. Hankkeen tavoitteena oli ehkäistä

seksuaalista kaltoinkohtelua ja vastikkeellista seksiä, sekä tarjota tukea seksuaalisen kaltoinkohtelun tilanteisiin. Hankkeessa kriisitukea ja seksuaalineuvontaa vietiin kohderyhmän omiin toimintaympäristöihin, joissa hankkeen työntekijät päivystivät keskustelemassa muun muassa seksuaalisuutta loukkaavan väkivallan ja itsemääräämisoikeuden teemoista. Toiminnan keskiössä oli erityisesti nuorille aikuisille tarjottava yksilötuki. Yksilötuki oli nimetöntä ja luottamuksellista seksuaalineuvontaa, kriisityötä, keskusteluapua ja palveluohjausta asiakkaan tarpeista riippuen. Lisäksi hankkeessa koulutettiin päihdetyön ammattilaisia ja vierailtiin asiakkaiden vertaisryhmissä.

Lähteet

Kallio, Maaret. 2011. Seksuaalinen väkivalta. Teoksessa Ritamo, Maija. Ryttyläinen-Korhonen, Katri & Saarinen, Saana (toim.). 2011. Seksuaalineuvonnan tueksi. Raportti 27/2011. Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos.

Kervinen, Heidi & Hintikka, Satu (toim.). 2015. Välittäminen kannattaa! Seksuaaliväkivaltatyön toimivat käytännöt. VÄLITÄ! – seksuaaliväkivaltatyön verkostohanke. Tampere: Viestipaino Oy.

Nipuli, Suvi & Bildjuschkin, Katriina. 2016. Hoitoketju seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa kokeneen auttamiseksi. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Ohjaus 5/2016.